

TEODOR KRIŽKA

SEN

*Sen, to je život ako v zrnku klas,
vo vajci sliedka, ruža spiaca v puku,
sen, to je, keď mi odtiaľ podáš ruku,
ďaleký domov, pozbavený fráz.*

*Sen, to je život ako čerstvý chlieb
vybratý z pece, požehnaný matkou,
sen, to je nepretržitý sled sviatkov,
stepný chlieb na kolenách modlitieb.*

*Sen, to je prsník, plný kravský struk,
na takých strukoch visí všetko vôkol,
krajina, no aj nad krajinou sokol,
mozole, neha mozolnatých rúk.*

*Sen, to je smrť, sen ako prázdny hrob,
sen, čo si sníva všetko zmŕtvychvstalé,
husličky v dreve, nahú sochu v skale,
sneh lupienkov a v snehu dvojrad stôp.*

*Sen, to je život, život, to je sen,
sen, ktorý sebe samému sa sníva,
nesmierne bytie, plavá konská hriva,
Pán Boh daj šťastia, a buď pochválen.*

SEN (2)

*Sám seba sníva, sníva plný síl
dni nášho smútku, nádeje a viery,
les, v ktorom majú noru divé zvery,
no nemá, kam by hlavu položil.*

*Všetko má miesto v jeho večnom sne,
i vtáacie hniezdo, srnčia jamka v tráve,
i táto báseň, ktorú píšem práve...*

*Sen, čo ma sníva, zaklopal aj mne
na srdce v hrudi, na múr z kameňa.*

*Klopal a prosil, iba slovko povedz,
dám ti hneď všetko, som Boh bezdomovec,
sen, ktorý sníva ľudské ramená
okolo šije... snu viac netreba.*

Snívam a prosím o prístrešok na noc,

*o narodenie v slame ľudských Vianoc,
aby som vydal život za teba.*

SEN (3)

*Sen, pre niekoho len blud navyše,
posadil si ma, chlapča, na kolená,
učí ma dávať všetkým veciam mená,
príbeh mi vraví, nohou kolíše.*

*Dôverujem mu ako otcovi,
som jeho dieťa z miliónov detí,
len hláska z jeho nekonečnej vety,
len jedna nota z jeho osnovy.*

*Sen husličiek, sen rýchlych konských šliach,
sen krídel vtákov a sen vetra pod ne,
sen, čo sa práve počal matke v lone,
živý a večný sen, čo nemá strach.*

*Nechodí ako nepozvaný hosť,
klope len na tie zhrdzavené dvere,
čo v pántoch škrípu k naozajstnej viere,
minulosť, prítomnosť aj budúcnosť.*

SEN (4)

*Ja som tiež sen, len štipka z jeho sna,
len odrobinka z odrobiniek, ktoré
hodili vrabcom na kráľovskom dvore
a padajú, a ich pád nemá dna.*

*Sen ako hmla, sen, ktorý tká si sieť
z nehmotných vláken, aby zavinula
všetko, i hriech, čo spácha Kaligula,
i cestu vzad, čo nazýva sa vpred.*

*Sen, ktorý vanie, kam chce on, nie my,
prechádza dvermi bez kľučky a kľúča,
kričí v nás, tam, kde naše hriechy mlčia,
a zhasína v nás lustre plné tmy.*

*Tak z toho sna som smietka, iba kus
chabého zrkadlenia, nehnetiem však hrudku
živorenia len z dostatku a smútku,
a veru mi to stojí za pokus.*

SEN (5)

*Samému sebe sen je príčina,
i mne, i všetkým z jeho snežných brehov,
i tomu, že naň myslím s toľkou nehou,
hoci ho toľko iných nevníma.*

*Rastie. Sen prosto musí stále rásť,
veď sen je život ponad priepasť clivôt,
volá ma, tvorí, taký je to život.
Sen vo sne, lano, liana cez priepasť.
Pavúčie vlákno nad tmou, ktorá je
iba tam, kde sa nedostane svetlo.
Som blažený, že našlo ma a stretlo.
Sen - i môj vlak, i moje koľaje.
Na všetky smery vedie jeho trať,
každá je v ňom a speje iba k nemu,
pohybom chváli ho a ďakuje mu
za život, ktorý VIE, no nevie stáť.*

SEN (6)

*Sen vo sne, v ktorom ozaj všetko je,
aj keď ho niet, i dávno mŕtvi ľudia,
i čo sa milujú, i čo sa súdia,
tráva i mach, lipy i sekvoje.*

*Ten sen ma vodí na vôdzke, nuž som
viac ako skutočný, veď si ma sníva
smäd vo vode, hlad menom čerstvá skyva
chlebíka ako nebo hore dnom.*

*Sen vracia hrdý pokoj Kosovu,
odveký, večný, dočasný i krátky,
sen krásne sníva ruky mojej matky,
sen sníva hrdosť, aj tú otcovu.*

*Bez neho veru nič byť nemusí.
Bez neho sučka nemôže sa hárať,
bez neho na krv nepomyslí Marat,
bez neho nevzopne sa Brancusi.*

SEN (7)

Chvejem sa vo sne. Sen ma vystraší

neprítomnosťou vlastných snových nálad,
a mohol by si na mne drevo káľať,
len nech mi horí olej v lampáši.
Sen si ma sníva, že som krv a pot,
krvácam z duše, chvejem sa a potím
ešte aj z toho, čo sa skrýva pod tým,
zo samej hĺbkky sna, i zo slov, z nôt.
Sen si ma komponuje, sen ma hrá
na viole, čo miesto každej struny
ladí tep, tepny napína a zuní,
vo vlasoch horí ako úsvit z kra.
Som ako zjari prvý husí ťah
a sen ma strieľa nad vrcholky stromov,
ďalej a ďalej, z cudziny späť domov,
sen, čo ma preluduje na husliach.

SEN (8)

Snu chýbam väčšmi, než mne sen,
preto mi azda daroval viac slobôd,
a ja by som chcel, aby to bol robot,
sekundu bez neho viac neznesiem.
Láska sa pozná tak, že neväzní,
láska nič z krásy nezadusí v pästi,
láska je v smädnom srdci voľnosť niesť ti,
láska je sen, sen láskou obézny.
Sen vo mne sníva, čím som, čím chcem byť,
zavše ma skúša nesmiernosťou blaha,
no inokedy za golier ma ťahá,
niekedy je zas Ariadnina niť.
Sen, čo ma sníva, dokonalý je,
ja dokonalosť večne iba hľadám,
padlý a ťažko vykúpený Adam,
len nosič kríža, bielej ľalie.

SEN (9)

Ak sa sen chystá na ďaleký let,
na plecía predtým nakladá mi kameň,
na krídla mení dvoje mojich ramien,
námahou žehná cestu tam i späť.

*Sen by mi chceli znechutiť a vziať,
zoberú mi však, iba čo je z prachu,
sen, to je nach, môj dach je z tohto nachu,
sen, to je skrátka otec môj i brat.
Sen dýcha mňa, ja dýcham jeho vzduch,
voňavý ozón sna, nuž majú smolu,
ak želajú mi radšej čím viac bóľu,
keď na sluchy mi mieri sám pán múch..
Môj snový vesmír, moja snová vlasť
sú skutočné, i pravé sú a zjavné,
zo žiadnej hlavne netrafia ich, hlavne
nemajú strach a chystajú sa rásť.*

SEN (10)

*Sen slúži tak, že je môj Boh, môj Kráľ,
a ja mu slúžim, lebo mi dal vládnuť
písmenám, kríž mi neprišpendlil na hrud',
lež na chrbát, to aby neobstál
v zápase so mnou onen menom hriech.
Kráľovský sen ma nesie do oblohy,
nedá mi klesať v slovách na úbohý
puch bažín, padať na zem pod stôl viech.
Sen, ktorého sa zo sna neboja,
sen, ktorý zjavne prebýval aj v Káne,
sen, čo mi na tvár poprikladá dlane,
keď ozaj trpím, listy bóľhoja.
Ja pijem víno, víno toho sna,
ktoré sa stalo krvou v tele spásy
a zbláznilo sa, zbláznilo sa asi,
keď hodlá z hrobu zachrániť aj mňa.*

SEN (11)

*Niet ničoho, len čo si sníva sen,
len to má účasť na kráse a trpí,
ak ku snu vôbec neprerastie z tlupy
a nezaseje v sebe na báseň.
Sen, to je básnik, prvý, najväčší,
všetko, čo sníva, rytmus má a chvie sa,*

*to jeho opakuje aj šum lesa
vo všetkých formách snových nárečí.*

*Sen sníva sny a obrazy, a spev,
to je ten zázrak, čo sa deje s nimi,
že stretajú sa ako v slohách rýmy
a vybuchujú kdesi v hĺbkach ciev.*

*A vybuchujú latky na plote
od rajských záhrad, podpaľujú zánety,
milosť a láska, príťažlivosť planét,
čo tancujú a znejú v ničote.*

SEN (12)

*Ničoty vlastne niet, je iba on
a všetko v ňom, a nestráca sa nikam,
i ja v ňom takto neustále vznikám,
len jeden sotva počuteľný tón.*

*On tvorí hudbu, melódiu sfér
zo mňa i z vás, i z odpudivých červov,
láskavo, drsne, pokojne a s vervou,
len načúvaj, a miluj, no a ver.*

*Dôveruj snu, je ako noc a deň,
ako vták, ktorý zrazu bdie aj drieme
nad každým fliáčkom tejto žirnej zeme,
sen, ktorý daroval ti rodnú zem.*

*Všetko, čo máš, je láska, tak ju káž
a ži, ži hoci o vode a chlebe,
len nech sa krása vyroní a vstrebe
do duše, čo ňou prekonáva tiaž.*

SEN (13)

*Vo sne je celkom všetko, A aj Zet,
kto so snom sníva, dostáva, čo treba,
nakoniec najviac značí najst' sám seba,
viac ako odísť značí trafiť späť.*

*Máš - len čo dáš, stráca, kto chce brať,
súcitiť s núdzny'm je byť viac než bratom.*

*Že sa ti smejú? Nezáleží na tom.
Pred Bohom posmech pevnosť je a hrad.*

Sen, to je v noci azúrový deň,
sen, čo má ruku pozornú a vlúdnú,
keď nepadáš, no nahor stúpaš ku dnu,
sen všetkých snov, premeny a zmien.
Si boháč, ver mi, tak to teraz zhrň:
nevlastníš nič, čo nedostal si zo sna,
zo sna je pahorok a na ňom sosna,
zo sna je každé zrnko púštnych dún.

SEN (14)

Z veľkého sna, hľa, sviati veľký prs,
väčší než luna, nesmiernekrát väčší,
ja na ňom visím, nech ma mliekom lieči,
a večnosť letím ponad zem a skrz.
Ten prs je zo sna ako čas a hmly,
v hmlách suché trávy, držím sa ich trsu
a sen ma dojčí snami, aha, tu sú,
sajem ich, zamilovaný a zlý.
Letím i visím, všetko odrazu,
z kolmice času visím na útese,
ale sen nespí, pracuje a nesie
môj úzky krik, tú svoju nákazu.
Pod nohami mám spriepastnený čas,
sekundu ako skobu vo večnosti,
rastú mi a hneď trieštia sa mi kosti,
prach som, hlas kvetov v hrdlách váz.

SEN (15)

Odkedy som sa šmykol na skale,
za žlté steblo visím ako dieťa
z priestoru a z úst visí mi len veta,
to jedno ticho, krásne zúfalé.
Pätami odvrátený od steny
do prázdna visím, ale prázdno svitá -
stačí lúč, tenší než vlas, nájde si ťa
a podoprie, keď plačeš zdesený.
Za steblo visím, steblo je môj plač,
steblo ma nesie, steblo si ma drží,
pokým mi v detských očiach svietia slzy
a nepýta sa, kto som, čo som zač.

*Vo sne je všetko, sen má veľkú moc,
sen je moc sama, ozaj všetko môže,
povzniesť ťa k nebesám aj zodrať z kože,
zvrhnúť ťa, no aj prísť ti na pomoc.*

SEN (16)

*Po sny sa ku snu chodí do vyhne,
sen si ťa chytí, rozdrví a taví
aj bez návodu, len tak prosto, z hlavy,
a kúsočku sa v tebe nevyhne.
Sen ako sochár seká z kameňa
to prebytočné, ako rieka vodou
schod za schodom nás v stene našich rodov
odkrýva z hlušín, tne a premieňa.
Nehmotný sen nás mäkko tvaruje,
žeravých smädom, nedočkavých v slove
pod kladivom nás kuje na nákovce,
až do strán odletujú okuje.
Sen nachýlený ako do hrobu
z bez tvarých hornín vysekáva profil
nádhery, ktorou dopredu sa opil,
keď iba sníval vlastnú podobu.*

SEN (17)

*Dušu má nekonečne bohatú
sen - krídla rozpriahnuté od sna po sen,
strmhlavý let, keď nie je z letu chosen
okrem sna, podobizne závratu.
Ani len vtáky bez sna neletia,
sen stále hľadá ušľachtilú rudu
v nás, ktorí boli, sú i čo len budú,
a vykutá nás hoci z podsvetia.
Sen, výhrev nepozemskej kotolne,
sen - krivka, čo je taká presná,
že zobudiac sa, nemôžeš žiť bez sna,
divíš sa, že si smel žiť mŕtvolne.
Sám pre seba sen sníva zázrak sna,
sen - kolmicu, čo naprieč sna mu leží,
len snívaj so snom, alebo viac neži,
ku snu sa stúpa, keď sa dotkneš dna.*

SEN (18)

Raz chodí naraz, raz len pozvoľna,
sen - antihrob, sen - zápor smrti.
Lapáš vždy po ňom, keď ťa niečo škrtí.
Sen pozbiera, čo mŕtvi spopolnia.
Zavše si na sne ako imelo,
čakáš, až v zime vyzobú ťa vtáky,
čakáš aj napriek tomu plný vd'aky,
späť poskladá ťa, čo ťa zomlelo.
Zotrie rad krivých stôp, ich chromý sled -
sen nesmierny, sen všetko, čo ty nie si,
opýta sa ťa, kde si, sen, čo kriesi,
stačí len veriť, len si pomyslieť.
Sen viac než vzduch, sen duch, spev vlh,
pod твоjím pádom rozprestreté dlane,
kade chce, vanie, skutočný, sen - zdanie.
Čo mu dáš? Veď si pred ním samý dlh.

SEN (19)

Som Adam zvnútra, Adam navonok,
nesmiernosť sna si so mnou potykala,
horizontála, no aj vertikála,
a ja som pod ňou lebka-pahorok.
Z rajského stromu iba suchý kríž
rastie mi z kostí, zázrakom však kvitne
hviezdami, keď sa nadeň skloní prítmie,
sen zmŕtvychvstal, či bdieš, či ešte spíš.
Opravuje ma z hĺbky, z koreňa,
po mojich suchých kapilárach stúpa,
blaženosť vracia mŕtvym bunkám stĺpa,
ťahá z nich lístie, opravuje ma.
Unúvam sen: Sen, nanovo ma zlep,
obnov ma navždy, poskladaj ma z čriepkov,
nech bude srdce srdcom, lebka lebkou,
vráť hriešnym žilám opäť živý tep.

SEN (20)

*Šesťdesiatjeden rozvoňaných líp
v aleji rastie, mnohé plné dutín.
Aleja kvitne, tíši bolesť smutným,
snívaj, či len tak v spomienkach sa rýp.
Lavička je tam, párik mladých snov
náhlivým bozkom pečatí sa v jeden,
celý roj snov tak pečatí sa v Eden,
rozsvietilo sa, tebou a aj mnou.
Bolo to dávno, takmer ako dnes,
vo sne sa všetko sprítomňuje večne,
i prvé ľúbim milovanej slečne,
i mesiac v splne, aleja a les.
Noc nikdy nespí, noc je plná zmien,
milosrdná a láskavá, i hrozná,
noc, to sú veľké, nekonečné krosná,
na ktorých sen tká súkno na pieseň*

SEN (21)

*Sen podobá sa v horách orlovi:
v starobe na hniezdo sa rozpomenie,
odbije si tam zobák o kamene
a trpezlivo vyčká na nový.
Zobákom vytrhá si pazúry.
Obnovenými učiní tak s perím.
I ja tak s dušou urobím a verím,
vôľa žiť ma zas ďalej posúri.
Čoskoro pôjdem ku snu na spoved',
pred kňazom zopnem svoje hriešne dlane,
dve ťažké krídla, krotké, ošklbané,
na lásku hotový zas ochorieť.
Láska, ty večne živý výdych sna,
obnovovaný, stále nový pazúr,
ty azúr, len ma vybičuj a nazúr
až do nepríčetnosti, do samého dna.*

SEN (22)

Otázka sa mi tisne na pery:

Čo môžem viac? Chcieť podobat' sa na sen,
sen piť a opiť sa, a zo sna stvoriť báseň -
takú, že aj sám sen jej uverí.

Čo môžem viac? Len pre seba si zníeť,
pre čujné uši, zníeť a potkýnať sa,
no nikdy neprestať, len nebyť zradca
samého seba, nesklamať svoj smäd.

Nepozerať sa iba na Mesiac,
lež snívať tak, že bude rašiť lístie
na suchom strome, povedali by ste,
že sa stal zázrak. Čože môžem viac?

Keď každý zaspáva, spí dokonca i svet,
i svedomie, čo ešte môžem viacej?

Len vrátiť duši, celé veky spiacej,
div prebúdzania, len tak s krásou bdiieť.

SEN (23)

Sen si ma všíma, sen ma prosto má
prečítaného do ostatnej bunky,
až v DNA, a darmo smradia skunky,
nebude zo mňa žiadna Sodoma.

Nepobratám sa ani s Gomorou,
spravodlivých v nej nie je ani desať,
na kare lásky nebudem ja plesať,
s pokorou radšej ujdem do borov.

Ani sám pán gróf Pálfy netušil,
že v jeho lesoch, v strede jeho viesky
s Janíčkom Hollým budem sláviť piesky,
meď jeho sosien dá piť zvyšku síl.

Tu si ma číta nekonečný sen
a ja si čítam nekonečne zo sna,
tu hučí vo mne ako veľká sosna
večnosť a deň, deň ako večnosť zmien.

SEN (24)

Janíčko Hollý, tu si chcel mať hrob,
na vršku vedľa, prostred líp, ich tieňov,

s Máriou, zvanou Magdalénou,
tu všade cítiť vôňu tvojich stôp.
Nosievajú ťa zavše na pleciach,
milujú, ale nevedia, kde ležíš,
ako tvoj spasiteľ, Pán Ježiš,
ty si už predsa dávno v nebesách.
Keď mi je smutno, chodím za tebou
tam, kde je vínom voňavo a vlúdne,
pijem smäd s tebou zo Ságelskej studne,
kde písal si a slávil s velebou
nezmernú štedrosť modrých Božích rúk.
Chodíme krajom ako koledníci,
hrešíme spevom, potom v spovednici
skladáme viny, už však ani muk.

SEN (25)

Nie sme len dvaja, je nás ešte viac,
opití láskou, opojení slovom
stretávame sa vedno so Žarnovom,
z Kuklova sa sem terigá - nie kňaz,
lekár, no láskou k vlasti doslova
lieči nás ako studňa dúškom vody,
a do štvorice sa sem napiť chodí
aj profesorka Fordinálová.
Isto sem zájdu ešte niekoľkí
vyznávači snov, ale v inom čase,
môj sen však často práve tu ma pasie,
nuž počúvam ho voľky-nevoľky.
Je nás tu skoro ako v lese húb,
na špacírku tu púšťame si huby,
do vrby každá mlčky večne trúbi
to svoje tiché neboj sa, len ľúb.

SEN (26)

Chystá sa na dážď, budú pršať sny,
dážď spadne zhora, ale ešte väčší
spustí sa v duši, dážď, čo dušu lieči,
a ja ho iba poprosím: Dážď, zmy

zo mňa peľ, umy zo mňa prach,
no nie ten hviezdny, iba nie ten hviezdny,
ten potrebujem pre lásku a pre sny,
umy len prach, čo nosím na nohách.
Umy ma z dávnych blúdení a chýb,
ty zvelebená milosrdnosť dažďa,
tie kvapky, čo ma škrtia, čo ma vraždia
ako luk boží, ktorý strelil do mňa šíp.
Len strieľaj zhora, zvnútra, zo zeme,
vystreľuj z pôdy lesy, sad a trávu,
prebodni moje telo, krk i hlavu
a podpál láskou moje korene.

SEN (27)

Roztrhá veru na tebe sto šiat,
keď ťa sen miluje, tak trestá
úbohú dušu, nepohneš sa z miesta,
fascinovaný musíš mrieť a stáť.
A duša skamenieť je hotová,
byť hoci soľou biblického stĺpa,
byť krvou tých, čo práve smädом trpia,
podobne ako žena Lótova.
Kto ma tak učí, že tu padám z nôh?
Kto sa hrá s dušou, vznešenou a biednou?
Kto odkrýva ma? Učiteľ môj Kedrov?
Tarkovskij? Puškin? Každý, teda Boh.
Som iba hriešnik, padám dokola,
kajám sa, večne horí na mne kečka,
ale ja pijem, pijem z toho mliečka,
čo vyzvára vždy z toho kostola.

SEN (28)

Sen, to je svetlo, svetlá kopija.
Sen, to je strom, čo korení sám v sebe,
roní dažď zo seba a do seba ho vstrebe,
množí sa skryto - jeho odnož som i ja.

Niekedy plyní ako pod zemou
ponorná rieka, lenže kdesi vnútri

*samého seba, na voňavom skútri
vytryskne z puklín, súc ti odmenou.*

*Sen, to je toreador i býk v koride,
prichádza z pôrodníc a vstáva z hrobov,
no nechodieva, nechodieva s dobou,
naopak, zďaleka ju obíde.*

*Sen sa tak štíti odmeny a pôct,
že keby sa ich na okamih dotkol,
zarátal by ich do priečinka schodkov
a celé týždne držiaval by pôst.*

SEN (29)

*Sen, to je vzduch, čo čistý po daždi
nalieva každý z dýchavičných pórov
šťavnatou chuťou, vášnivou a chorou
na krásu, až ťa krásne zavraždí.*

*Vtáčik je sen a sedí na kmeni
vlastného stromu, spevom hrud' si trhá,
z hrude mu tryská miesto krvi dúha,
a ja som tiež tak vnútri zranený.*

*Sen - tisíc čriepkov z dávnych vitráží,
sen - slučka z hmly, sám na tej slučke visím,
tvár čisto ľudská, ale s telom rysím,
pasca, čo sám si básnik nastraží.*

*Sen, to je koník, krivká z manéže,
baletku nesie, živú vodu v dieži,
neprizná bolesť, vzpína sa a erdží
všetkému navzdory, a práveže.*

SEN (30)

*Celý deň prší, sen však odkladá
náhlivá, prísna, neodkladná práca,
no viac než strohá povinnosť je, zdá sa,
chuť vyzliecť do sna ako zamlada*

ustaté telo, napnúť miesto strún
na harfu nervy, hrať a zahrať ponad
všetku tú biedu, biedny ako nomád,
bohatú nočnú oblohu a spln.

Nebeské hviezdy, snové melóny,
presvitajú aj cez tú mokrú blúzku,
čo nosí dážď, až mávam dušu úzku,
a sen zas zvoní tak, že nezvoní.

Sen nezastaví veru ozaj nič.
Sen prerúbe sa v horách každým slojom
a nájde zlato, nájde ho i v mojom
úteku k sebe - môj sen pohonič.

SEN (31)

Na stole práca. Nedokončená.
Sen nástojí, sen ozaj trvá na tom,
že snívať mám a v srdci rozbiť atóm,
podpáliť dušu celkom z koreňa.
Nervóznou rukou šmátram po kmeni,
no ako v tomto neduživom temne
nájsť koreň, ohňom dotknúť sa ho jemne,
zapáliť dušu v samom korení.
Vykladám svietnik, duša zastenká,
zápalkou škrtám, prievan mi ju sfúkne,
vo váze makom oprchajú sukne,
podpálím radšej steblám kolienka.
Smejem sa... Sen sa nemá do vtipov,
so snom, s tým veru nie sú vôbec žarty,
len skús, a zaraz zoberie, čo dal ti,
a čo si počneš s dušou opitou.

SEN (32)

Plamene, ak sa v duši rozhorí,
vypália vnútro na popol, a do tla.
No zostane ti aspoň na dne kotla
za dve-tri varešky krás Záhoria.
Krajinou krížom-krážom zoranou
stokrát som prešiel taktiež krížom-krážom,

sám ako prst, a k tomu ešte blázon,
načieral z vôní džbánmi Habánov.
Na hrobe, v ktorom Aloš Stankovský,
prečistý básnik s verným menom Slza,
spočinul navždy, aj mne slza skĺza
po kríži tichej, smutnej radosti.
Prv než sa chladná voda sčerila,
pohládzam vedro vahadlovej studne,
spúšťam ho na dno, umývam si brudné
dlane a pijem z toho génia.

SEN (33)

O všetkých snoch sa vraviť nepatrí,
o mocných čaroch, keď ťa zvládnu zvody,
keď sen ťa varí, ako ty tu varíš z vody
ostatnú báseň s číslom tridsaťtri.

Tridsaťtri, to je číslo obety,
dokonalosti, ktorá zomrie za nás,
Otčenáš, Sláva, Benetictus, Zdravas,
všetko, čím dušu človek posväťí.

Nevädza na medzi, hneď tridsaťtri
nevädzí - blankytné sú, lebo
z nevädzí v poli začína sa nebo,
ten oheň, čo mi dušu rozjatrí.

Netreba na to žiadne dôvody,
posvätný pokoj v svätom nepokoji
neprestane, kým vo mne nezahojí
tridsaťtri rán a zas ma nezrodí.

SEN (34)

Sen si ma sníva, sen ma počína
zo studne smädu po skutočnom snení,
sen kvôli mne sa zo sna stále lieni,
a rodí svätca, rodí zlosyna.

Sen miluje ma, dovoľí mi pád,
sen za mňa potom vystupuje na kríž,

*a ty len uváž, komu potom patríš,
či odmietat' máš, či ho milovať.
Ó, prvotný a nekonečný sen!
Sen zo samého sna ma sníva,
obrazotvornosť, nádherná a živá,
sen, o polnoci poludňajší deň.
Sen rodí slová ako rodí nov
úplnok v drobnom, fragmentálnom zlomku,
ďaleko kdesi, v hĺbke nás aj vonku,
fascinujúcu životvornosť slov.*

SEN (35)

*Odkiaľ mám vedieť, čo to znamená
perami pohnúť, mimikou a svalmi,
vypustiť slovo? Kto ho vlastne dal mi?
Kde bolo dodnes? V hĺbke kameňa?
Nebolo, a je, celkom odrazu
zjaví sa zo sna, zadubasí si tu,
posmieva sa mi, vyhodí ma z bytu,
z chabého tela, z citov, z obrazu.
Raz váľa rulády, raz rozladí
poslednú znelú strunu vo mne,
vyvyšuje sa, a hneď slúži skromne
tie rýdzo spodstatnené obrady.
Len o prázdno sa plecom opieraš,
dušičku máš na nepoznanie malú,
a predsa cítiš pod ramenom skalú.
No kdeže bolo slovo doteraz?*

SEN (36)

*Bezo sna nie je ozaj vôbec nič,
sen od počiatku si to všetko sníva,
a jeho túžba býva taká živá,
že ty len hľad' a od údivu krič.
Tak ticho krič, až roztopí sa ľad
na póloch tvojho zlyhania, môj Adam,
to teba snívam, teba v sebe hľadáam,
sen, otec tvoj, a záchranca, a brat.*

*Sníval som vodu, sníval som aj súš
a vysníval som zvieratá aj ľudí,
dobré to je, nuž na seba som hrdý,
a ty to kazíš, preto radšej čuš.
Do seba čuš, až z toho mlčania
uvar si miesto mŕtvej smädnú vodu,
z pamäti načri, z génov svojho rodu,
no nebuď slepý ako pohanía.*

SEN (37)

*Sen nie je z dreva, ani zo skaly,
sen si ich iba sníva ako sochu,
a sochy ožívajú, a nie iba trochu,
lež aby žili a sa bozkali.
Sen je vždy tu, sen nikdy nemešká,
sen neodchádza nikam, sen vždy tvorí
z jazera vlny, z kôry zeme hory,
mocný sen, krotký ako ovečka.
Sen si ich želá, sen im prikáže
oživiť svoje tkanivá a kosti.
Ach, niekedy mám túžbu zavše môcť ti
z belasých očí sňať tie oťažé,
rozhodiť okenice, rolety
vypustiť nahor, všetky druhy roliet,
hoci to svetlo sprvu bude bolieť,
vyjaviť sen len do sna odetý.*

In:

<https://www.facebook.com/teodor.krizka?fref=ts>

